

V Štrasburgu 23. 10. 2018
COM(2018) 800 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Pracovný program Komisie na rok 2019

Plníme sľuby a pripravujeme sa na budúcnosť

I. Plníme sľuby a pripravujeme sa na budúcnosť

Nadchádzajúce mesiace budú pre Európsku úniu rozhodujúce. Budúci máj budú Európania hlasovať vo voľbách do Európskeho parlamentu. Ako uviedol predseda Komisie vo svojej správe o stave Únie 12. septembra 2018, rozhodnutia európskych občanov budú odrazom toho, či majú dôveru v schopnosť Európskej únie riešiť výzvy, ktoré nie je schopný riešiť samostatne žiaden z našich členských štátov.

Takouto výzvou je napr. to, aby sme zabezpečili, že návrat Európy k hospodárskemu rastu prinesie osoh všetkým, čo znamená investície do pracovných miest budúcnosti a riadenie prechodu na digitálnu a nízkouhlíkovú ekonomiku tak, aby táto transformácia predstavovala príležitosť. Príkladom takejto výzvy je aj migrácia, ktorá aj napriek tomu, že došlo k jej výraznému zníženiu v porovnaní s krízovými rokmi 2015 – 2016, neprestane byť pre nás po určitý čas aktuálnym javom a bude si vyžadovať udržateľné európske riešenia. Hrozbou pre naše demokratické spoločnosti, hodnoty a bezpečnosť budú teroristické a kybernetické útoky a čoraz viac aj dezinformačné kampane. Výzvy vyplynú aj z čoraz nestabilnejšej situácie v celosvetovom meradle, kde zohráva úlohu demografická situácia, hospodárska súťaž v oblasti zdrojov a zmena klímy, ktoré si vyžadujú spoločnú snahu o udržateľnosť, pričom existujú takí, ktorí spochybňujú svoje záväzky voči inštitúciám a pravidlám, ktoré ostatných 50 rokov principiálne formovali svetový poriadok.

Európa musí viac ako kedykoľvek predtým preukázať, že naša Únia je jednotná, silná a demokratická a že len spoločne môžeme riešiť tieto výzvy, a tak chrániť našich občanov a zlepšovať ich postavenie.

Táto Komisia sa od začiatku svojho mandátu vo svojich ročných pracovných programoch zamerala na najväčšie výzvy, v prípade ktorých veríme v zásadný prínos opatrení na európskej úrovni. Spolu s iniciatívami, ktoré sme predstavili v súvislosti so správou o stave Únie, sme predložili všetky legislatívne návrhy, ktoré sú potrebné na dosiahnutie pozitívnej zmeny v rámci desiatich priorít Európskej komisie na roky 2014 – 2019. Spolu s Európskym parlamentom a Radou sme dospeli k dohode o takmer polovici z týchto opatrení a ďalších 20 percent z nich výrazne legislatívne pokročilo. Prioritou v súčasnosti musí byť, aby sa do podoby legislatívnych opatrení pretavili a následne účinne vykonali aj zvyšné návrhy vrátane prioritných návrhov identifikovaných v spoločných vyhláseniach. V rámci dialógu Komisie s Európskym parlamentom a Radou pri príprave tohto pracovného programu sa potvrdilo, že existuje spoločný záujem zachovať a ďalej zlepšiť dosiahnutú dynamiku. Teraz je vhodný čas na to, aby sme dokázali, že spoločne dokážeme dosahovať výsledky.

S cieľom sústrediť pozornosť na existujúce návrhy Komisia v tohtoročnom pracovnom programe predkladá len obmedzený počet iniciatív, ktoré sú spolu s návrhmi predloženými súčasne so správou o stave Únie potrebné na to, aby bolo možné v plnom rozsahu splniť stanovených 10 priorít. Tieto iniciatívy riešia zostávajúce výzvy, ktoré si vyžadujú kolektívne a rozhodné opatrenia: dokončenie prác v oblasti migrácie, posilnenie hospodárskej a menovej únie, riešenie rastúceho napätia v celosvetovom obchode, riešenie pretrvávajúcich problémov týkajúcich sa právneho štátu v niektorých členských štátoch a dosiahnutie dohody so

Spojeným kráľovstvom o jeho vystúpení z Únie. Komisia bude v kontexte prípravy na budúcnosť takisto venovať pozornosť vykonávaniu právnych predpisov, ktoré boli prijaté, a hodnoteniu existujúceho *acquis*, pričom navrhne stiahnutie alebo zrušenie viacerých zastaraných návrhov a právnych predpisov.

V tomto pracovnom programe sa realizujeme plán na postup do Sibiu, ktorý získal silnú podporu v Európskom parlamente a ktorý si osvojili aj čelní predstavitelia v rámci svojej Agendy lídrov. Samit v Sibiu sa bude konať v Deň Európy – 9. mája 2019, šesť týždňov po brexite, a dva týždne pred voľbami do Európskeho parlamentu. Bude to kľúčový moment pre 27-člennú EÚ, aby sformovala svoju vlastnú budúcnosť na obdobie do roku 2025. V tejto súvislosti je dôležité, aby sa pred samitom v Sibiu dosiahla politická dohoda o návrhu Komisie, ktorého cieľom je jednoduchší a flexibilný budúci rozpočtový rámec. Komisia okrem toho v najbližších mesiacoch predstaví viacero do budúcnosti orientovaných príspevkov v rámci prípravy na tento samit, aby vedúci predstavitelia EÚ mohli obnoviť dôveru v našu Úniu s 27 členmi.

II. Úplná realizácia 10 priorít Junckerovej Komisie pred voľbami do Európskeho parlamentu

Nový impulz pre zamestnanosť, rast a investície

Európske hospodárstvo dosahuje dobré výsledky: rast dosiahol v roku 2017 10-ročné maximum. Zamestnanosť a investície sa vrátili na predkrízové úrovne a stav verejných financií sa výrazne zlepšil. Stále však existujú rozdiely v hospodárskej, sociálnej a fiškálnej situácii jednotlivých členských štátov. V kontexte meniacich sa podmienok svetovej ekonomiky musíme využiť existujúcu dynamiku, aby sme naďalej podporovali politiky, ktoré nám umožňujú využiť nové hospodárske príležitosti a ktoré pripravujú hospodárstvo na zvládnutie budúcich výziev, ktorým budeme čeliť.

Znamená to aj naďalej investovať do reforiem potrebných na to, aby Únia zotrvala na stabilnej a udržateľnej ceste rastu. Moderné, spravodlivé a vyvážené návrhy Komisie na ďalší viacročný finančný rámec Únie s 27 členmi budú základom pre plnenie spoločných cieľov Únie v nasledujúcom desaťročí. Zameriavajú sa na oblasti, ktoré lídri EÚ v Bratislave a Ríme označili za sféry, v ktorých má Únia najlepšie predpoklady na dosiahnutie výsledkov. Umožnia nám riešiť hlavné výzvy, ako sú nezamestnanosť mladých ľudí, migrácia, bezpečnosť, technologická a digitálna transformácia, ako aj prechod na udržateľnejšie, nízkouhlíkové hospodárstvo. Samit v Sibiu by mal potvrdiť politickú dohodu na budúcom rozpočte. To by bol dôkaz, že Únia s 27 členmi je jednotná, má jasnú predstavu o svojom smerovaní a je pripravená a schopná riadiť vlastný osud a plniť očakávania svojich občanov.

Verejné financie majú svoje miesto v rámci podnecovania správneho druhu investícií, ale v konečnom dôsledku sú to podniky, ktoré vytvárajú pracovné miesta a rast. Preto musíme pokračovať v mobilizácii dostupných zdrojov. Investičný plán pre Európu, známy aj ako „Junckerov plán“, už vygeneroval dodatočné investície vo výške 344 mld. EUR, čím prekročil

svoj pôvodný cieľ stanovený na 315 mld. EUR, pričom sa očakáva, že do roku 2020 vytvorí 1,4 mil. pracovných miest a zvýši hrubý domáci produkt EÚ o 1,3 %. Junckerov plán bol posilnený a rozšírený s cieľom mobilizovať do konca roka 2020 približne 500 mld. EUR dodatočných investícií. Komisia zhodnotí dosiahnutý pokrok a určí ďalšie spôsoby posilnenia investícií, a to aj v rámci budúceho Programu InvestEU.

Musíme sa tiež dohodnúť na zostávajúcich návrhoch na podporu prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré podporuje inovácie, zamestnanosť a rast a podporuje trvalo udržateľné využívanie našich obmedzených zdrojov. Rýchla dohoda o návrhu týkajúcom sa plastov na jedno použitie je potrebná na zníženie množstva škodlivých plastov, ktoré sa dostávajú do našich oceánov a morí, a na to, aby sa spoločnostiam poskytol silný stimul na hľadanie udržateľných a inovatívnych alternatív. To podnieti európske inovácie a európske spoločnosti tak získajú technologický náskok pred svojimi globálnymi konkurentmi, čím sa posilní udržateľný rast a pracovné miesta v budúcnosti.

Prepojený digitálny jednotný trh

Jednotný digitálny trh prináša Európanom výhody už dnes: skončili roamingové poplatky, občania môžu v súčasnosti využívať prístup k filmom, športovým prenosom, hudbe, videohrám a elektronickým knihám bez ohľadu na to, kde v EÚ sa nachádzajú, a od decembra tohto roku budú môcť nakupovať online bez toho, aby boli bezdôvodne diskriminovaní len kvôli tomu, kde práve bývajú.

Z 30 legislatívnych iniciatív, ktoré Komisia predstavila v oblasti jednotného digitálneho trhu, bolo prijatých 18. Teraz je dôležité zaviesť legislatívny proces v súvislosti so zvyšnými návrhmi, medzi ktoré patrí návrh smernice o autorských právach a návrh o súkromí v elektronických komunikáciách a o zmluvnom práve. Dôležité je rýchlo vytvoriť Európske centrum odvetvových, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti spolu so sieťou národných koordinačných centier, ktoré pomôžu EÚ udržať si a vybudovať technologické a priemyselné kapacity v oblasti kybernetickej bezpečnosti, ktoré sú potrebné na zabezpečenie jednotného digitálneho trhu.

Budeme pokračovať v práci zameranej na vznikajúcu výzvu, ktorou je umelá inteligencia, a to tým, že umožníme koordinovanú činnosť v rámci Európskej únie a nadviažeme na kroky realizované začiatkom tohto roka. Komisia a vysoká predstaviteľka predložia aj nový spoločný akčný plán na riešenie všadeprítomného šírenia dezinformácií online v Európe, ktoré podkopáva dôveru Európanov v demokratické procesy a inštitúcie, ako aj v naše nezávislé a slobodné médiá. Toto je otázka, ktorú je osobitne dôležité riešiť pred budúročnými voľbami do Európskeho parlamentu.

Predložíme aj odporúčanie na vytvorenie jednotného formátu na účely výmeny európskych elektronických zdravotných záznamov. To uľahčí cezhraničnú výmenu údajov o pacientovi. Bude to prínos pre pacientov a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a prispeje to k podpore pokroku v medicíne prostredníctvom digitalizácie zdravotníckych služieb. V oblasti verejného zdravia predložíme aj komplexný rámec pre endokrinné disruptory.

Odolná energetická únia a politika v oblasti zmeny klímy orientovaná na budúcnosť

V ostatných štyroch rokoch EÚ investovala do vlastnej energetickej únie, aby podporila udržateľné, nezávislé a bezpečné dodávky pre občanov. Sme vedúcou silou celosvetového boja proti zmene klímy a sme jedinou veľkou ekonomikou, ktorá v súlade s Parížskou dohodou zaviedla právne predpisy na zníženie emisií skleníkových plynov aspoň o 40 % do roku 2030.

Musíme pokračovať v práci na zabezpečení dohody spoluzákonodarcov o zostávajúcich návrhoch v rámci balíka opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov. V záujme zlepšenia fungovania vnútorného trhu EÚ s energiou a posilnenia solidarity medzi členskými štátmi je takisto nevyhnutné, aby sa spoluzákonodarcovia dohodli na spoločných pravidlách pre plynovody, ktoré vstupujú na európsky trh s plynom, a aby dokončili práce na príprave nových právnych predpisov o trhoch s elektrinou. Takisto potrebujeme dohodu o návrhoch Komisie v rámci balíkov mobility „Európa v pohybe“, aby sme zabezpečili včasnú implementáciu nášho programu bezpečnej, čistej a prepojenej mobility, ako aj o návrhoch Komisie týkajúcich sa udržateľného financovania s cieľom mobilizovať súkromný kapitál, ktorý je potrebný na podporu programu EÚ v oblasti klímy a trvalo udržateľného rozvoja.

Včasné prijatie týchto opatrení zabezpečí zavedenie podporných nástrojov a právneho rámca politiky EÚ v oblasti klímy do roku 2030. Tieto politiky v oblasti klímy a energetiky spoločne zabezpečia celkové zníženie emisií skleníkových plynov o približne 45 % do roku 2030, čím sa prekročí záväzok EÚ znížiť v porovnaní s rokom 1990 do roku 2030 emisie aspoň o 40 %, ktorý vyplýva z Parížskej dohody. Zároveň sa týmito politikami dostaneme na dobrú cestu k dosiahnutiu plánovaného zníženia emisií o približne 60 % do roku 2050. To však nestačí na to, aby EÚ prispela k dosiahnutiu teplotných cieľov stanovených v Parížskej dohode. Najnovšia osobitná správa Medzivládneho panelu o zmene klímy jednoznačne potvrdzuje negatívny vplyv zmeny klímy a Komisia v tejto súvislosti navrhne stratégiu EÚ na dlhodobé zníženie emisií skleníkových plynov v období pred konferenciou o zmene klímy v Katoviciach, ktorá sa uskutoční v decembri 2018. Takisto budeme podávať správy o stave energetickej únie, ako aj o pokroku pri podpore úsilia o dosiahnutie vedúceho postavenia Európy v odvetví batérií.

Hlbší a spravodlivejší vnútorný trh so silnejšou priemyselnou základňou

V roku 2018 si pripomíname 25. výročie vzniku jednotného trhu. Jednotný trh tvoriaci pätinu svetového hospodárstva je jedinečný a predstavuje najsilnejšie aktívum Európy na vytváranie hospodárskeho rastu a na pomoc európskym spoločnostiam, aby prosperovali, inovovali a vytvárali pracovné miesta. Naša kolektívna váha nám umožňuje, aby sme boli účinným tvorcom noriem a globálnym referenčným bodom v takých otázkach, ako je ochrana údajov, veľké dáta, umelá inteligencia a automatizácia, a aby sme takto exportovali naše hodnoty a formovali svetové hospodárstvo.

Teraz musíme splniť náš sľub čo najlepšie využiť potenciál jednotného trhu vo všetkých jeho aspektoch. Je nevyhnutné dosiahnuť dohodu o návrhoch predložených v rámci balíkov v oblasti tovaru a služieb s cieľom zabezpečiť bezpečné výrobky a posilniť dôveru v jednotný

trh. Musíme zintenzívniť úsilie, aby sme dosiahli dohodu o spoločnom konsolidovanom základe dane z príjmov právnických osôb a o návrhoch spravodlivého a efektívneho zdanenia digitálneho hospodárstva tak, aby všetky spoločnosti, veľké aj malé, zaplatili svoj spravodlivý podiel na daniach tam, kde sa dosiahnu ich zisky. Zároveň je čas dosiahnuť dohodu o spravodlivých a efektívnych návrhoch týkajúcich sa dane z pridanej hodnoty, zjednodušiť systém najmä pre malé podniky, zabezpečiť ho pred podvodmi a modernizovať systém stanovenia zníženej sadzby dane z pridanej hodnoty. Mala by sa tiež dosiahnuť dohoda o návrhoch právnych predpisov týkajúcich sa práva obchodných spoločností, aby sa zabezpečilo, že ich právo voľne sa presúvať a rásť ponad štátne hranice nebudú niektoré z nich zneužívať na vyhýbanie sa daňovým povinnostiam alebo oslabovanie práv pracovníkov. Takisto by sa mala urýchlene dosiahnuť dohoda o legislatívnych návrhoch v rámci balíka s názvom „Nová dohoda pre spotrebiteľov“, Cieľom tejto tzv. novej dohody je modernizovať a zjednodušiť právne predpisy na ochranu spotrebiteľa a zaviesť posilnené prostriedky súdnej nápravy pre jednotlivcov v rámci kolektívnych žalôb.

Plne fungujúca únia kapitálových trhov s rozsiahlymi a likvidnými trhmi má zásadný význam pre finančnú stabilitu, podporu jednotného trhu a diverzifikáciu zdrojov financovania pre európske podniky, a to aj pre menšie spoločnosti. Je najvyšší čas nájsť dohodu o návrhoch týkajúcich sa celoeurópskeho osobného dôchodkového produktu, reformy infraštruktúry európskeho trhu, zlepšenia štruktúry finančného dohľadu EÚ a o návrhu o platobnej neschopnosti podnikov, reštrukturalizácii a druhej šanci. Takisto by sa mala dosiahnuť dohoda o návrhoch o únii kapitálových trhov, a to pokiaľ ide o oblasť kolektívneho financovania, krytých dlhopisov, uľahčenie cezhraničného pôsobenia investičných fondov, podporu vstupu malých a stredných podnikov na verejné trhy a primeranejšie a účinnejšie pravidlá pre investičné spoločnosti. Vzhľadom na nedávne závažné odhalenia prania špinavých peňazí vo finančnom sektore je takisto nevyhnutné dosiahnuť rýchlu dohodu o návrhoch na vytvorenie silnejšieho dohľadu na účely boja proti praniu špinavých peňazí, aby sa zabezpečila lepšia kontrola dodržiavania pravidiel a ich presadzovanie v celej EÚ.

Okrem dosahovania výsledkov súvisiacich s podnikateľským prostredím je jednotný trh garantom vysokých sociálnych noriem a ochrany pracovníkov. Pred rokom na sociálnom samite v Göteborgu Európsky parlament, Rada Európskej únie a Európska komisia vyhlásili Európsky pilier sociálnych práv. Komisia v rámci svojej pôsobnosti podnikla kroky s cieľom nadviazať naň prostredníctvom konkrétnych opatrení. Teraz je potrebné dosiahnuť dohodu aj na zriadení Európskeho orgánu práce a o návrhoch na dosiahnutie lepšieho zosúladenia pracovného a súkromného života a transparentnejších a predvídateľnejších pracovných podmienok pre všetkých vrátane osôb pracujúcich na základe atypických zmlúv. Musíme sa dohodnúť na revízii pravidiel koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia členských štátov, na ochrane pracovníkov pred chemickými látkami, ktoré spôsobujú rakovinu, a na prístupe k sociálnej ochrane. Je tiež najvyšší čas na dokončenie Európskeho aktu o prístupnosti, aby ľudia so zdravotným postihnutím mohli účinnejšie využívať svoje rovnocenné právo plne participovať na živote spoločnosti a trhu práce.

Zachovanie, presadzovanie a prehlbovanie jednotného trhu je trvalá úloha. Musíme riešiť pretrvávajúce nedostatky a zlepšiť spôsob jeho fungovania. Preto je obzvlášť dôležité

dosiahnutie dohody o predložených legislatívnych návrhoch a o riadnom vykonávaní právnych predpisov v členských štátoch. V súvislosti s diskusiou vedúcich predstaviteľov na decembrovom zasadnutí Európskej rady Komisia predloží oznámenie, v ktorom sa zameria na odstránenie zostávajúcich prekážok a na možné opatrenia, vďaka ktorým bude Európa schopná využiť nové možnosti, ktoré prináša meniace sa globálne prostredie.

Hlbšia a spravodlivejšia hospodárska a menová únia

Dňa 1. januára 2019 oslávime 20. výročie zavedenia jednotnej meny. Túto menu dnes každodenne využíva 340 miliónov Európanov v 19 členských štátoch. Na eurozónu pripadá takmer 85 % hrubého domáceho produktu Únie s 27 členskými štátmi. Euro prežilo najhoršiu finančnú krízu našich čias a vyšlo z nej ešte silnejšie. Teraz sa musíme viac zamerať na strategickú úlohu, ktorú by euro malo zohrávať na svetovej scéne, a posilniť jeho základy. V tejto súvislosti je mimoriadne dôležité dobudovanie únie kapitálových trhov.

Je tiež nevyhnutné dosiahnuť prijatie návrhov, ktoré sú súčasťou plánu na prehĺbenie hospodárskej a menovej únie v Európe, vrátane rozpočtových nástrojov navrhnutých v budúcom viacročnom finančnom rámci. To prispeje k hospodárskej a menovej únii, a najmä k európskej stabilizačnej funkcii a k Programu na podporu reforiem, čo zabezpečí väčšiu makroekonomickú odolnosť a realizáciu štrukturálnych reforiem a posilnenie konvergencie. V júni 2018 sa vedúci predstavitelia na samite eurozóny, na ktorom sa zúčastnili všetky členské štáty, dohodli na dobudovaní bankovej únie, a to aj prostredníctvom vytvorenia spoločného zabezpečovacieho mechanizmu pre jednotný fond na riešenie krízových situácií, ako aj na ďalších opatreniach na rozvoj európskeho systému ochrany vkladov. Takisto sa dohodli aj na posilnení úlohy a ďalšom rozvoji Európskeho mechanizmu pre stabilitu ako nástroja krízového riadenia. Týmto opatreniam sa treba prioritne venovať, pričom potrebné je aj urýchlené dosiahnutie dohody najmä o návrhoch na zníženie rizika v bankovom sektore, ako aj o balíku týkajúcom sa zníženia objemu zlyhaných úverov. Odolná eurozóna si vyžaduje odolné členské štáty a oživenie hospodárskej a sociálnej konvergencie Komisia bude so zreteľom na tento cieľ pokračovať v posilňovaní a presnom celení európskeho semestra s cieľom podporovať a usmerňovať členské štáty v dosahovaní trvalo udržateľného, inkluzívneho a dlhodobého rastu.

Obchod: vyvážená a progresívna obchodná politika na využitie globalizácie

Naša veľkosť, spoločné hodnoty a spoločné ciele vedú k tomu, že Európska únia je jedinečná v tom, že má obchodné dohody so 69 krajinami na celom svete, ktoré predstavujú 40 % svetového hrubého domáceho produktu. Vzhľadom na rastúce napätie a narastajúcu nepredvídateľnosť globálneho obchodného poriadku musíme neustále a opakovane obnovovať náš záväzok zachovať a posilňovať medzinárodný systém obchodu založený na pravidlách. Urýchlené uzatvorenie dohody o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a Japonskom, ktorá je najväčšou obchodnou dohodou, ktorú kedy vyjedнала Európska únia, bude v tejto súvislosti silným signálom. Budeme tiež pracovať na tom, aby rýchlo nadobudli platnosť dohody so Singapurom a s Vietnamom a aby sa dokončili rokovania, v prípade ktorých bola dosiahnutá základná dohoda (Mexiko) alebo ktoré sú už v pokročilej fáze, ako napr. rokovania s Čile a s MERCOSUR-om. Čo najvýraznejší pokrok musíme dosiahnuť

takisto v rámci ďalších prebiehajúcich obchodných rokovaní, a to aj s Austráliou a Novým Zélandom.

Európska únia má všetky dôvody na to, aby mohla v rámci svojich obchodných vzťahov vystupovať sebavedomo a asertívne, avšak nebudeme naivní. Je dôležité, aby sa spoluzákonodarcovia urýchlene dohodli na návrhu o skríningu priamych zahraničných investícií s cieľom monitorovať a predchádzať zahraničným prevzatiam, ktoré by boli škodlivé pre záujmy EÚ. Takisto je teraz potrebné, aby sa členské štáty pohli z mŕtveho bodu, do ktorého sa dostali v súvislosti s návrhom medzinárodného nástroja o obstarávaní, aby sme mohli zabrániť diskriminácii spoločností EÚ na trhoch verejného obstarávania tretích krajín a dosiahli dohodu o reforme pravidiel vzťahujúcich sa na položky s dvojakým použitím tak, aby sa obchod nikdy nemohol zneužiť ako zásterka pre nakladanie s tovarom, ktorý sa môže použiť na porušovanie základných ľudských práv.

Oblasť spravodlivosti a základných práv založená na vzájomnej dôvere

Ochrana základných práv a bezpečnosť boli počas posledných štyroch rokov absolútnou prioritou. Kľúčovým predpokladom úspešného zavŕšenia úsilia o vytvorenie účinnej bezpečnostnej únie je dospieť k dohode o návrhoch o cezhraničnom prístupe orgánov presadzovania práva k elektronickým dôkazom, o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní, o zlepšení ochranných prvkov preukazov totožnosti a o uľahčení cezhraničného prístupu k finančným údajom a ich využívania orgánmi presadzovania práva. Musíme tiež urobiť viac preto, aby sme teroristom zabránili v prístupe k prostriedkom, ktoré im umožňujú konať, a to prijatím opatrení na predchádzanie šíreniu teroristického obsahu online a rozšírením mandátu Európskej prokuratúry, aby zahŕňal boj proti cezhraničnému terorizmu.

S cieľom zabezpečiť, aby európske informačné systémy v oblasti bezpečnosti, migrácie a riadenia hraníc spolu fungovali inteligentnejšie a efektívnejšie, by sa mala urýchlene dosiahnuť dohoda o návrhu týkajúcom sa interoperability týchto systémov spolu s modernizáciou napríklad Európskeho informačného systému registrov trestov, systému Eurodac a vízového informačného systému.

Odhalenia v kauzách od *Dieseltgate* cez *Luxleaks* až po *Panama papers* a *Cambridge Analytica* ukázali, že oznamovatelia zohrávajú dôležitú úlohu pri odhaľovaní nezákonných aktivít, ktoré poškodzujú verejný záujem a prosperitu občanov. Musíme sa preto dohodnúť na lepšej ochrane oznamovateľov, ktorí nahlasujú porušenie práva EÚ.

Musíme tiež schváliť návrh o mechanizme Európskej únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU), aby sme zaistili, že EÚ bude schopná účinnejšie pomáhať obetiam prírodných katastrof.

Dodržiavanie zásad právneho štátu ako jednej z hodnôt Únie je nevyhnutné pre demokraciu a rešpektovanie základných práv. Je tiež základnou zárukou fungovania Európskej únie ako vnútorného trhu a priestoru, v ktorom sa jednotne uplatňujú zákony, riadne sa plní rozpočet a v ktorom členské štáty a ich občania môžu v duchu vzájomnej dôvery spolupracovať na dosiahnutí spoločných cieľov. V prípade dvoch členských štátov bol iniciovaný postup

stanovený v zmluvách s cieľom stanoviť, či existuje jasné riziko vážneho porušenia hodnôt Únie, a najmä zásad právneho štátu. Narastajú aj obavy v súvislosti s niektorými ďalšími členskými štátmi. Je preto čoraz jasnejšie, že Európska únia a jej členské štáty musia robiť viac pre podporu a presadzovanie právneho štátu. V tejto súvislosti Komisia plánuje predložiť iniciatívu, ktorej cieľom je ďalšie posilnenie rámca právneho štátu z roku 2014.

Smerom k novej politike v oblasti migrácie

Migračné tlaky patria naďalej medzi hlavné zdroje obáv európskych občanov, a to napriek tomu, že krízu sa podarilo prekonať. Riadenie migrácie zostane výzvou počas mnohých nadchádzajúcich rokov a vyžaduje si komplexné riešenie.

Neregulárne príchody do Európskej únie klesli z najvyššej úrovne, ktorá bola dosiahnutá v októbri 2015, o 95 %. V tomto roku sa však ukázalo, že ostražitosť je potrebná na všetkých trasách – zatiaľ čo na trase cez centrálnu Stredomorie došlo k výraznému poklesu, frekvenciu trás cez východné a obzvlášť západné Stredomorie sa zvýšila. Migračné trasy a ich spúšťacie faktory sa neustále menia a my sa musíme pripraviť na budúcnosť. Hlavnou prioritou zostáva dosiahnutie dohody o dobre fungujúcom spoločnom európskom azylovom systéme založenom na zásadách zodpovednosti a solidarity. Päť zo siedmich pôvodných návrhov na reformu systému bolo predbežne alebo čiastočne dohodnutých a teraz by sa mali prijať konečné kroky smerujúce k prijatiu zmien na posilnenie operačných schopností novej Agentúry Európskej únie pre azyl, ktoré bolo navrhnuté súčasne so správou o stave Únie. Zároveň sa musíme sústrediť na dosiahnutie dohody o dvoch zostávajúcich návrhoch, ktorými sú reforma dublinského systému a nariadenie o konaní o azyle.

Dôveryhodná migračná politika znamená, že občania musia mať istotu, že naše hranice riadime účinne a že sme schopní poskytnúť ochranu tým, ktorí to potrebujú, a vrátiť tých, ktorí na ňu nárok nemajú. Základom je posilniť súdržnosť a účinnosť našej návratovej politiky a utlmiť faktory motivujúce k neregulárnej migrácii a Komisia v tejto súvislosti predložila potrebné návrhy. Rovnako sa musíme rýchlo zhodnúť na reforme smernice o návrate a posilniť kapacity Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž zriadením stáleho zboru 10 000 príslušníkov pohraničnej stráže EÚ do roku 2020, posilnením jej právomocí v oblasti návratov a tým, že sa jej umožní širšie pôsobenie v partnerských krajinách mimo EÚ.

Zároveň musí Európa urobiť viac v oblasti legálnej migrácie. Musíme byť schopní primerane reagovať na potreby trhu práce a na nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily v budúcnosti a zároveň sledovať záujmy EÚ. Preto je nevyhnutné dohodnúť sa na revidovanom systéme modrých kariet EÚ, ktorý uľahčí a zatriktívni prácu v Európe pre kvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí tak budú môcť prispieť k výkonnosti našich ekonomík.

Do decembra 2018 Komisia uverejní oznámenie o reciprocite v oblasti víz, aby zhodnotila súčasný stav a posúdila ďalšie možné kroky v súvislosti s neuplatňovaním reciprocity v oblasti vízovej politiky zo strany Spojených štátov.

Silnejší globálny aktér

Keď sme jednotní, má Európa všetky predpoklady byť silným globálnym aktérom, ktorý usiluje o mier, udržateľný rozvoj, bezpečnosť a stabilitu a zároveň podporuje demokraciu, chráni ľudské práva a presadzuje právny štát.

Aby to tak naozaj bolo, Komisia bude aj naďalej vyzývať na urýchlené nadviazanie na jej iniciatívu zameranú na účinnejšie rozhodovanie v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ a súčasne sa bude usilovať o dosiahnutie dohody o navrhnutých finančných programoch, ktoré majú podporiť postavenie Európy ako globálneho aktéra. Komisia tiež bude pokračovať vo vykonávaní Globálnej stratégie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie, najmä vo vzťahu k Indii, Latinskej Amerike a Strednej Ázii.

Bude sa pokračovať vo vykonávaní navrhnutej novej africko-európskej aliancie pre udržateľné investície a pracovné miesta. Na tento účel bude ďalej rozpracovaný a realizovaný vonkajší investičný plán EÚ tak, aby sa do roku 2020 dosiahol jeho ambiciózny cieľ, ktorým je mobilizácia udržateľných investícií v objeme až 44 miliárd EUR.

Vykonávanie našej susedskej politiky na východe aj na juhu zostane naďalej kľúčovou prioritou. Pokiaľ ide o rozšírenie EÚ, Komisia bude každoročne vydávať správy o pokroku dosiahnutom vo vzťahoch so všetkými dotknutými partnermi. Komisia okrem toho posúdi a prijme stanovisko k žiadosti Bosny a Hercegoviny stať sa kandidátom na členstvo.

Únia demokratickej zmeny

V posledných štyroch rokoch sa Komisia usilovala posilniť demokratický charakter Európskej únie, napríklad vytvorením možnosti pre občanov zapojiť sa do tvorby politík, zvýšením transparentnosti, pokiaľ ide o stretnutia vedúcich predstaviteľov Komisie so zástupcami záujmových skupín, zverejňovaním mandátov na rokovanie o obchodných dohodách či začlenením zásad lepšej právnej regulácie do procesu navrhovania politík. Vykonali sa významné zmeny pravidiel financovania európskych politických strán, ktoré povedú k zvýšeniu transparentnosti väzieb medzi európskymi politickými stranami a ich členskými stranami, posilneniu demokratickej legitimity vďaka financovaniu, ktoré bude viac zohľadňovať výber voličov, a zlepšeniu presadzovania pravidiel s cieľom predchádzať zneužívaniu verejných výdavkov.

V záujme ochrany našich demokratických hodnôt musíme zabezpečiť, aby nadchádzajúce voľby boli slobodné a spravodlivé. Preto je dôležité, aby sa rýchlo dosiahla dohoda o návrhoch, ktorých účelom je lepšie chrániť naše demokratické procesy pred manipuláciou zo strany tretích krajín alebo súkromných záujmov. Prioritne by sa mal schváliť návrh, ktorý umožňuje ukladať sankcie európskym politickým stranám v prípade porušenia ochrany osobných údajov v snahe vedome ovplyvniť výsledok volieb do Európskeho parlamentu.

Európske iniciatívy občanov ponúkajú občanom jedinečný a inovatívny spôsob, ako sa zapojiť do tvorby agendy na úrovni EÚ, a to tak, že občania môžu Komisiu priamo požiadať, aby prijala opatrenia v záležitosti, na ktorej im záleží. Aby bol nástroj ľahšie použiteľný a aby sa naplno využil jeho potenciál, je nevyhnutné rýchlo dosiahnuť dohodu o reforme

príslušného nariadenia, ktorá občanom prinesie jednoduchšie iniciovanie a podporu nových iniciatív. Reagujeme tiež na želania občanov vyjadrené v rámci verejných konzultácií, napríklad návrhom ukončiť zmenu času, ku ktorej dochádza dvakrát ročne.

Táto Komisia od začiatku svojho mandátu zdôrazňuje, že Únia sa musí viac sústrediť na veci, na ktorých záleží, a musí zlepšiť demokratickú legitimitu svojej činnosti. Základným aspektom tohto úsilia je zabezpečenie dodržiavania zásad subsidiarity a proporcionality. Komisia spolu s týmto pracovným programom predkladá oznámenie, v ktorom uvádza, ako plánujeme posilniť úlohu zásad subsidiarity a proporcionality pri tvorbe politík EÚ, pričom vychádza z početných podnetov osobitnej skupiny pre subsidiaritu, proporcionality a scenár „Menej, ale efektívnejšie“. V súlade so stanoviskami tejto osobitnej skupiny k naplneniu týchto cieľov dôjde v rámci širšieho programu lepšej právnej regulácie, v rámci ktorého prebehne aj plánované hodnotenie. K oznámeniu sú priložené výročné správy o vzťahoch medzi Európskou komisiou a národnými parlamentmi a o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality.

III. Ponúknuť všetkým Európanom presvedčivú perspektívu do budúcnosti

Samit v Sibiu sa uskutoční 9. mája 2019, teda v zásadnom momente – šesť týždňov po brexite a dva týždne pred voľbami do Európskeho parlamentu. Bude to chvíľa, keď vedúci predstavitelia obnovia dôveru v budúcnosť novej únie s 27 členmi. Komisia prispeje k procesu vedúcemu k samitu v Sibiu a pokračujúcemu aj po ňom sériou správ a oznámení zameraných na obdobie do roku 2025. Už predložila alebo predloží iniciatívy s cieľom:

- posilniť medzinárodnú úlohu eura ako súčasť globálneho úsilia o posilnenie európskej nezávislosti,
- posilniť používanie hlasovania kvalifikovanou väčšinou a umožniť efektívnejšie rozhodovanie v kľúčových oblastiach zdaňovania a sociálnych politík, aby právne predpisy EÚ týkajúce sa jednotného trhu mohli držať krok s hospodárskym a spoločenským vývojom, ako aj vo viacerých presne vymedzených oblastiach našich vonkajších vzťahov, aby naša spoločná zahraničná a bezpečnostná politika mala k dispozícii vhodné nástroje na prijímanie rozhodnutí,
- uvažovať o ceste k udržateľnej Európe do roku 2030 v nadväznosti na ciele trvalo udržateľného rozvoja OSN vrátane Parížskej dohody o zmene klímy,
- vytvoriť podmienky pre nový inštitucionálny rámec našej politiky v oblasti energetiky a klímy predstavením možnosti posilneného hlasovania kvalifikovanou väčšinou a prípadnej reformy zmluvy o Euratome,
- posilniť rámec na podporu právneho štátu z roku 2014,
- načrtnúť, ako zabezpečiť, aby bola Únia jednotnejšia, silnejšia a demokratickejšia z hľadiska komunikácie.

IV. Brexit a pripravenosť

Hoci sa vynakladá značné úsilie, aby sa zaistilo uzatvorenie dohody o riadnom vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie a rámci budúcich vzťahov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, budú v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva a bez ohľadu na výsledok rokovaní potrebné určité opatrenia na prispôbenie *acquis* EÚ. Okrem šiestich legislatívnych návrhov, ktoré už boli predložené spoluzákonodarcom prijme Komisia dva ďalšie legislatívne návrhy týkajúce sa pripravenosti na brexit, pričom jeden rieši otázku vízového režimu štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva po vystúpení tejto krajiny z EÚ a druhý úpravu číselných údajov týkajúcich sa primárnej a konečnej spotreby energie stanovených v právnych predpisoch týkajúcich sa energetickej efektívnosti. Tieto návrhy budú predložené v novembri 2018, aby mali spoluzákonodarcovia dostatok času na ich prijatie pred dátumom vystúpenia.

Komisia do konca roku 2018 predloží aj viacero delegovaných a vykonávacích aktov, ktoré sú potrebné v súvislosti s pripravenosťou na brexit. Bude aj naďalej pozorne sledovať vývoj rokovaní a v prípade potreby navrhne ďalšie opatrenia s náležitým zreteľom na čas potrebný na to, aby spoluzákonodarcovia dokončili svoju prácu.

V. Lepšia právna regulácia a vykonávanie a presadzovanie práva EÚ

Táto Komisia od začiatku svojho mandátu investovala značné úsilie do lepšej právnej regulácie, ktorá je v súčasnosti súčasťou našej DNA. OECD nedávno označila výsledky Komisie v oblasti uplatňovania osvedčených regulačných postupov za jedny z najlepších. Aby sme tento pokrok upevnili, vykonávame hodnotenie našej politiky lepšej právnej regulácie a na jar predložíme správu o dosiahnutých výsledkoch a získaných skúsenostiach. Medzitým budeme venovať osobitnú pozornosť využívaniu nástrojov lepšej právnej regulácie pri dôslednom posudzovaní našich existujúcich politík a zaistení toho, aby boli naďalej vhodné na svoj účel a aby sa predchádzalo zbytočným nákladom. V prílohe II k tomuto pracovnému programu sa uvádzajú najvýznamnejšie hodnotenia a kontroly vhodnosti, ktoré vykonáme, vrátane tých, ktoré nadväzujú na stanoviská platformy REFIT. Platforma pokračuje vo svojej činnosti a očakáva sa, že čoskoro prijme ďalšie stanoviská. Následne Komisia predloží podrobné informácie o opatreniach prijatých v nadväznosti na všetky minulé a nové stanoviská v online hodnotiacej tabuľke REFIT, ako aj v rámci druhého ročného prieskumu zaťaženia

Akékoľvek pravidlo, bez ohľadu na to, ako dôsledne bolo vypracované a pripravené, je účinné len vtedy, keď sa riadne vykonáva v praxi. Komisia bude preto naďalej venovať pozornosť nielen tomu, aby bolo právne predpisy riadne vypracované, ale aj ich správne uplatňovaniu. Kľúčom k účinnému vykonávaniu práva Únie je úzka spolupráca a komunikácia medzi Komisiou a členskými štátmi. Budeme pokračovať v dialógu s členskými štátmi s cieľom pomôcť im pri vykonávaní práva EÚ. V nasledujúcich mesiacoch bude potrebné vynaložiť značné úsilie v súvislosti s transpozíciou a uplatňovaním právnych predpisov, ktoré boli prijaté nedávno alebo k prijatiu ktorých dôjde v krátkom čase. Komisia sa bude zároveň naďalej prioritne zameriavať na závažné porušenia práva EÚ, ktoré znižujú pridanú hodnotu pravidiel EÚ, a v prípade potreby prijme rásne opatrenia, ako to nedávno urobila napr. v oblasti kvality ovzdušia.

VI. Záver

Zostávajúce mesiace tohto mandátu budú mať zásadný význam z hľadiska toho, aby sme občanom ukázali, že plníme našu agendu pre zamestnanosť, rast, spravodlivosť a demokratickú zmenu. Pracovný program Komisie na rok 2019 obsahuje jasný a cielený plán na dokončenie práce, ktorú sme sa zaviazali vykonať na začiatku tohto mandátu. Komisia bude naďalej intenzívne spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou, aby bolo možné prijať a implementovať všetky návrhy, ktoré Komisia predložila, a uvedený plán tak zrealizovať. Toto spoločné európske úsilie je veľmi dôležité, ak máme občanov presvedčiť, že Európa môže byť vďaka cieleným a účinným opatreniam a hmatateľným výsledkom skutočným prínosom. Aj 9. mája v Sibiu budeme mať príležitosť ukázať, že Európska únia s 27 členmi má jasnú perspektívu do budúcnosti a že upevnila základy silnej, zjednotenej a zvrchovanej Európy.